

Til BUU

18-07-2013

Sagsnr.
2013-0170619

Baggrund

Dokumentnr.
2013-0170619-1

Med beslutningen i BUU d. 27/2 2013 om "Ny procedure for skolestart", blev det samtidig besluttet, at forvaltningen i oktober 2013 skulle fremlægge en systematisk opfølgning op på, hvordan det går børn, der er optaget på en skole gennem københavnermodellen:

Sagsbehandler
Nana Maria Bagge
Svendsen

"herunder fremlægge et kvantitativt overblik over, hvor de optagne børn er i deres skoleliv. Samtidig vil forvaltningen fremlægge et oplæg til, hvordan der vil kunne skabes viden om disse børns faglige udvikling sammenholdt med børn, der ikke er optaget gennem københavnermodellen".

Dette notat udgør forvaltningens forslag til et samlet evalueringsdesign for Københavnermodellen

Evalueringsdesign for Københavnermodellen 2.0

I dette notat præsenteres et forslag til design for en evaluering af københavnermodellen. Ud over designet for selve evalueringen indgår der i notatet en beskrivelse af den løbende opfølgning på københavnermodellen. Denne er ikke en decideret del af evalueringen, men bidrager alligevel med viden om, hvordan implementeringen af københavnermodellen forløber. Designet for evalueringen har et særskilt fokus på at vise udviklingen for de børn, der har taget i mod en københavnermodelplads. Det samlede design er præget af, at de forskellige delundersøgelser skal foretages på forskellige tidspunkter og af forskellige parter, hvorfor den samlede opsamling foretages til slut af forvaltningen på baggrund af de forskellige delelementer.

I materialet til beslutningen om integrationsindsatsen i BUF (På BUU-mødet d. 23/3 2011) formuleredes det overordnede formål for Københavnermodellen. I den indledende tekst formuleredes det, at Københavnermodellen skal "styrke integration og fordeling af elever". I bilagene er dette formål uddybet. Her beskrives det, at københavnermodellen skal "medvirke til at øge antallet af socialt og etnisk blandede skoler" samt skal "løfte de faglige resultater for de svageste elever" via et tilbud om et understøttende læringsmiljø.

I den politiske beslutning i 2013 formuleredes det ligeledes således, at "Med Københavnermodel 2.0 har (BUU) iværksat et kvalitativt løft omkring de sprogligt udfordrede børn. Et "sikkerhedsnet" som skal

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

E-mail
BS0Y@buf.kk.dk

www.kk.dk

resultere i større chancelighed for nogle af de mest udfordrede skolestartere.”

Chancelighed betyder i en københavnsk kontekst, at ”betydningen af social og etnisk baggrund skal mindskes”. Dette gælder både i forhold til faglige præstationer og i forhold til trivsel.

Disse tanker og målsætninger afspejles i det foreslåede evalueringsdesign ved at følgende tre fokusområder strukturer evalueringen:

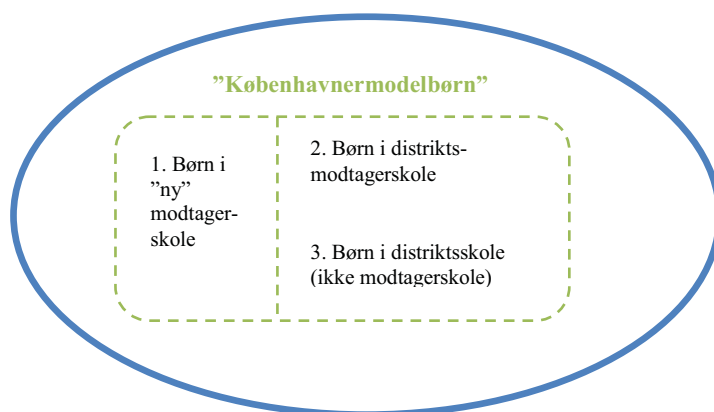
- Faglighed
- Trivsel
- Forældresamarbejde og forældreoplevelser

Disse tre områder er udledt af det forventede resultat, der blev opstillet ved københavnermodellens tilblivelse. De er således et udtryk for effekten af implementeringen af københavnermodellen med fokus på de børn, der deltager i modellen.

Evalueringen af ønskede/forventede resultater

Vi har valgt at definere tre forskellige typer af københavnermodelbørn. Denne definition går igen i resten af notatet. Den type af københavnermodelbørn der er i fokus i evalueringen er den gruppe børn, der har takket ja til en plads på en modtagerskole, som ikke er barnets distriktsskole ("ny" skole). Gruppen af børn der har takket nej til tilbuddet om en københavnerplads og i stedet har valgt distriktsskolen (som ikke er modtagerskole) bruges, hvor det er metodisk muligt og relevant, som referencegruppe.

Børn med sproglige vanskeligheder

Faglighed

Det ønskede resultat i forhold til faglighed er kort sagt, at børnene bliver så dygtige, som de kan. Hypotesen er, at rammerne på den nye skole samt kammeratskabseffekten giver disse børn et mere positivt læringsforløb, end de ville have fået, hvis de var blevet på afgivende distriktsskole. Den faglige udvikling er et meget væsentligt mål med københavnermodellen og derfor et meget centralt element i evalueringen.

Til at vurdere den faglige udvikling hos københavnermodelbørnene foreslås, at der foretages en undersøgelse af udviklingen i resultaterne af de nationale test i dansk og matematik. Således ses både på udviklingen løbende i de nationale test fra år til år (2, 4 og evt. 6, og 8.klasse for dansk) på individniveau samt sammenligne resultaterne fra de to grupper af "københavnermodelbørn" – det vil sige de børn, der henholdsvis har takket ja til en københavnermodelplads på en anden skole end distriktsskole ("ny" skole) og nej til en københavnermodelplads. Det kan vise sig relevant at sammenligne københavnermodelbørnene i "ny skole" med det samlede københavnergennemsnit, i stedet for de københavnermodelbørn der takkede nej. En af grundene til dette er, at en del af forældrene, der har takket nej til tilbuddet om en københavnermodelplads vælger at

indskrive deres barn på privatskole, hvilket kan give en skævhed og størrelsesmæssig usikkerhed i referencegruppen.

Valget af metoden til undersøgelsen afventer dog et igangværende forskningsprojekt, der udvikler en "oversættelse" af de nationale test, således at de kan bruges til at se de enkelte elevers faglige udvikling fra fx 2. til 4. klasse.¹ Udviklingsprojektet forventes færdigt i løbet af efteråret 2013. Således afventer ligeledes en afklaring af normen for, hvornår der er tale om en tilstrækkelig sproglig udvikling, og det skal afklares, hvor stor en vægt sammenligningen mellem de to typer af københavnermodelbørn skal have. Der er ligeledes et udviklingsarbejde i gang i ministeriet omkring de nationale test. Hvorledes dette giver nye muligheder for behandling af data i forvaltningen vides endnu ikke. Det er derfor muligt at undersøgelsen af faglig udvikling gennem de nationale test kan udføres internt i forvaltningen. Alternativt kræves ekstern bistand og en dispensationsansøgning hos ministeriet for at kunne bruge resultaterne til analyser.

Trivsel

Det ønskede resultat og hypotesen i forhold til trivsel er, at københavnermodelbarnet i den "nye" skole har positive relationer blandt nye kammerater og generelt trives i sine nye omgivelser.

På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at gøre brug af trivselsmålinger på individniveau. Et element i den nye folkeskolereform er dog, at der skal udvikles et nationalt trivselsmålingsværktøj. Således er der muligvis en åbning for, at man om nogle år vil kunne søge om at foretage en evalueringsmæssig undersøgelse af trivslen blandt københavnermodelbørn. Da denne fremtidige mulighed ikke er en sikkerhed, foreslås en supplerende undersøgelse.

Der er tidligere lavet en omfattende undersøgelse af legerelationer hos københavnermodelbørnene fra den Københavnermodel 1.0. Denne undersøgelse kortlagde samtlige børns legerelationer i de deltagende klasser. Undersøgelsen blev foretaget af et hold forskere og resulterede i en større publikation. Der er fordele og ulemper ved at gentage denne undersøgelse. Den omfattende karakter stiller krav til skolerne, men giver til gengæld solide resultater. Som alternativ foreslås, at der gennemføres en fokusgruppeundersøgelse blandt lærere og KKFO/fritidshjems personale. Denne undersøgelse skal give et billede af de professionelle personer omkring københavnermodelbørnenes vurdering af børnenes trivsel og legerelationer. Ved siden af denne undersøgelse foreslås, at der

---

¹ Desuden indgår en oversættelse af de nationale test i folkeskolereformen. En tidsplan for denne oversættelse er dog endnu ikke fastlagt.

gennemføres en interviewundersøgelse med forældrene til københavnermodelbørnene. I denne undersøgelse skal forældrenes vurdering af deres børns trivsel og legerelationer i fokus. Erfaringsmæssigt har det vist sig svært at få forældre til københavnermodelbørn til at møde op til fokusgruppeinterview, og derfor foreslås det, at der gennemføres en interviewrække pr. telefon evt. suppleret med face-to-face interviews i det omfang, det kan lade sig gøre.

Forældresamarbejde og forældreoplevelser

Hypoteserne er henholdsvis, at forældrene generelt er glade for samarbejdet med den nye skole, og at forældrene generelt oplever det som positivt at modtage rådgivning i forbindelse med skolevalg. Førstnævnte foreslås undersøgt gennem den tidligere beskrevne interviewundersøgelse med forældrene. Her giver forældrene deres vurdering af samarbejdet med skolen og deres generelle tilknytning til skolen. Som supplement til interviewundersøgelsen foreslås at underbygge forældrenes grad af tilfredshed med ”den nye skole” ved årligt at følge op på antallet af søskende til københavnermodelbørn i ”ny” skole, der efterfølgende bliver indskrevet på samme skole som københavnermodelbarnet. I denne sammenhæng skal indskrivning af søskende ses som en indikator for, at oplevelserne på københavnermodelskolen har været så gode, at forældrene ønsker at give dem til flere af deres børn.

I forhold til forældrenes oplevelser af rådgivningen om københavnermodellen er ligeledes foretaget en interviewundersøgelse af forældrenes oplevelser med den forudgående rådgivningsproces ud fra tesen om, at forældrene generelt oplever det som positivt at modtage rådgivning i forbindelse med skolevalg. Denne undersøgelse indgår i designet som en temperaturmåling på, hvordan rådgivningen bliver opfattet, og hvor og hvordan man muligvis kunne justere rådgivning, således at forældrene har den bedst mulige oplevelse. Undersøgelsen er foretaget af forvaltningen og er afsluttet i juli 2013.

Særligt fokus på udvikling hos børnene

Designet har som tidligere nævnt et særligt fokus på udviklingen hos børnene. Den del af evaluering, der særskilt beskæftiger sig med en udvikling hos københavnermodelbørnene, er den del der omhandler faglighed.

Det ønskede resultat i forhold til faglighed er som sagt, at børnene bliver dygtigere. Hypotesen er, at rammerne på den nye skole samt kammeratskabseffekten giver disse børn et mere positivt læringsforløb, end de ville have fået, hvis de var blevet på distriktsskole. Den faglige udvikling er et meget væsentligt mål med københavnermodellen og derfor et meget centralt element i evalueringen. Den faglige udvikling er ligeledes en målsætning, der

tager udgangspunkt i dem det hele handler om - nemlig børnene og deres udvikling. Undersøgelserne foretages som beskrevet ovenfor ved hjælp af de nationale test.

Nedenstående tabel viser elementerne i evalueringen af københavnermodellen.

Tabel 1: Samlet over evalueringselementer

Undersøgesfokus	Hypotese/undersøgelsesspørgsmål	Metode	Kilde	Tidspunkt for opfølgning	Udfører
Faglighed	Kammeratskabseffekten giver disse børn et mere positivt læringsforløb, end de ville have fået, hvis de var blevet på distriktsskole.	Undersøgelse af udviklingen i læseresultater ved de nationale test	Læseresultat ved de nationale test 2. (2015) og 4. klasse (2017)	2015 – august 2017 – august (Nationale test afsluttes maj 2014)	Uafklaret
			Matematik-resultater ved de nationale test i 3. og 6. klasse	Undersøgelsen kan eventuelt fortsætte på 6. og 8. klassetrin 2016 – august 2019 - august	
Trivsel	Københavnmodelbarnet trives på den nye skole og har positive relationer blandt nye kammerater	Fokusgruppeundersøgelse med lærere og fritidshjem/KKFO personale omkring trivsel og legerelationer i ”ny” skole.	Fokusgruppeinterview	2014 - ultimo maj	Uafklaret
		Interviewundersøgelse med forældre omkring deres børns trivsel	Interview/telefoninterview	2014 – juni	Uafklaret
		Undersøgelse af københavnmodelbørnenes trivsel på baggrund af ny national trivselsmåling	Ny national trivselsmåling	2016 - hvis der er kommet et værktøj.	Uafklaret

Undersøgesfokus	Hypotese/undersøgelsesspørgsmål	Metode	Kilde	Tidspunkt for opfølgning	Udfører
Forældresamarbejde og forældreoplevelser	Forældrene oplever det generelt som positivt at modtage rådgivning i forbindelse med skolevalg.	Undersøgelse af forældrenes oplevelser af rådgivningsforløbet og københavnermodellen	Interview med forældre om deres oplevelser af rådgivningsforløbet.	2013 – juli	internt
	Forældrene er generelt glade for samarbejdet med den nye skole	Interviewundersøgelse med forældre omkring forældresamarbejdet	Interview/telefoninterview	2014 – juni	Uafklaret
		Antal søskende til københavnermodelbørn der er indskrevet på samme skole som københavnermodelbarnet.	BUFLIS	2014 – november En gang om året til 2016	Internt

Samlet tidsplan

	Juli 2013	Maj 2014	Juni 2014	Juli 2014	November 2014	August 2015	November 2015	Skoleåret 16/17	August 2017
Udvikling i nationale test						x			x
Fokusgruppeinterview med lærere og personale på fritidshjem/KKFO om trivsel		x	x						
Interviewundersøgelse med forældre om trivsel og samarbejde med skolen			x	x					
Forældreoplevelser	x								
Søskende på københavnermodelskoler					x		x	x	
Ny national trivselsmåling i 4.klasse								x	

Opfølgning på københavnermodellen

Ud over ovennævnte evalueringsdesign foretager forvaltningen en løbende opfølgning på københavnermodellen. Denne opfølgning er med til hele tiden at give viden om, hvordan implementeringen af københavnermodellen forløber og give en pejling på, hvor der med fordel kan ske justeringer. Der er for dele af opfølgningen sammenfald med den øvrige ledelsesinformation der leveres.

Nedenfor beskrives hvori og hvornår opfølgningen består.

Antal børn der tilbydes en københavnermodelplads og andre nøgletal

Forvaltningen ønsker at følge med i, hvor mange børn der sprogvurderes, og hvor mange af disse, der, baseret på en faglig vurdering, ville have gavn af at få en københavnermodelplads. Desuden ønsker forvaltningen at følge med i, hvor mange af disse der i sidste ende takker ja til en plads. Dette for at følge med i, om man bliver bedre til at spotte de børn, der har en særligt behov, og om man bliver bedre til at indrette tilbuddet, således at det bliver attraktivt for forældrene at takke ja.

Ved at følge disse data er det muligt at se en udvikling i brugen af københavnermodelpladserne. Desuden skulle udviklingen gerne afspejle de tiltag, der har været samt det øgede kendskab til modellen.

Sprogvurderingerne

De børn, der af det pædagogiske personale vurderes at kunne have sproglige vanskeligheder, sprogvurderes, når de er tre år. Det er således ikke alle børn, der sprogvurderes i 3 års alderen. Hvis der er foretaget en sprogvurdering i 3 års alderen, følges denne op af en vurdering, når barnet er i 5 års alderen. Sprogvurderingen i 5 års alderen er den metode, der bruges til at udvælge de børn, der skal tilbydes en københavnermodelplads. Derfor er værktøjet af væsentlig betydning for københavnermodellen og dens virke. Herudover bruges sprogvurderingerne i 0.klasse som rettesnor for, om man finder alle de børn, der har brug for en særlig eller fokuseret indsats, og som derfor skulle tilbydes en københavnermodelplads. Der er dog behov for, at sammenligneligheden mellem de tre sprogvurderingsværktøjer vurderes af de forskere, der har udviklet vurderingsværktøjerne, inden resultaterne fra de tre sprogvurderingsværktøjer bruges som udgangspunkt for en vurdering af børnenes sproglige udvikling.

Skoleskift

Med det nye skoleskiftersystem er der mulighed for at følge børnenes skoleskift. Skoleskift kan være en indikator for manglende tilfredshed, omend den ikke er entydig. Til gengæld er skoleskift en mere entydig indikator for københavnermodellens implementering. For at københavnermodellen skal "virke", er det nødvendigt, at børnene bliver på københavnermodelskolen - eller hvis de skifter skole – skifter til en anden skole, der er defineret som en københavnermodelskole. Derfor er det relevant at følge op på skoleskiftmønsteret hos københavnermodelbørnene.

Desuden ønsker forvaltningen at lave en opfølgning på de Københavnermodelbørn, der skrifter fra en københavnermodelskole til en anden skole, for at kunne følge op på de begrundelser der er for skoleskiftet. Begrundelsen for skoleskift registreres i skoleskiftersystemet, men forvaltningen ønsker at følge op på den udvidede fortælling hos Københavnermodelbørnene eventuelt med samtaler med skoleledere eller telefonopringninger til forældrene til Københavnermodelbørnene.

Implementering med fokus på trivsel og forældresamarbejde

Det planlægges at gennemføre årlige erfaringsopsamlende møder (ultimo maj) med alle københavnermodelskoler. Det er forestillingen, at skolelederne på det første møde får præsenteret resultaterne fra de to interviewundersøgelser omkring trivsel. Ud fra dette skal ske en drøftelse af, hvordan skolelederne oplever børnene – her med fokus på deres oplevelse af trivsel og legerelationer blandt københavnermodelbørn i ”ny” skole og i ”distriktsmodtagerskole”, samt hvordan skolelederne oplever forældresamarbejdet.

Ligeledes ønsker forvaltningen at følge op på, hvor stor en andel af københavnermodelbørnene i ”ny” skole, der er indskrevet i KKFO/fritidshjem i nærheden af københavnermodelskolen. Da børnene typisk ikke bor i distriktet, kan det hjælpe børnene med at skabe legerelationer, hvis de går på et fritidshjem eller KKFO i det område københavnermodelskolen ligger. Dette er dog ikke en entydig indikator.

Kompetenceløft blandt lærere og pædagoger

En del af københavnermodellen har været, at pædagoger og lærere har været på kompetenceforløb. Ligeledes har de som noget nyt haft adgang til den viden, der ligger i sprogvurderingerne. Målet har været at adgangen til sprogvurderinger og kompetenceforløbene skulle give et løft i forhold til det pædagogiske arbejde. Dette samt en mere generel drøftelse af implementeringen af københavnermodellen i forhold til den pædagogiske organisering på skolen planlægges drøftet på årlige erfaringsopsamlende møder (januar) med alle københavnermodelskoler. Det er forestillingen, at der på mødet vil være drøftelser af lærernes udbytte og brug af de nye værktøjer samt det pædagogiske arbejdes organisering og københavnermodellens fremdrift.

Fordelingen af børn med sproglige udfordringer

Forvaltningen ønsker at følge med i udviklingen i fordelingen af børn med sproglige udfordringer. Målet er, at der over tid bliver en mere jævn fordeling af børn med sproglige udfordringer i de københavnske folkeskoler. Forvaltningen ønsker derfor at følge med i fordelingen af sprogligt udfordrede på Københavns folkeskoler ved hjælp af udtræk fra Rambøll Sprog. Dette er ikke en entydig indikator, men dog stadig relevant at følge. Det samme gælder en opfølgning på fordelingen af tosprogede børn på de københavnske folkeskoler.

Tabel 2: Samlet over evalueringselementer

Opfølgingsgenstand/spørgsmål	Metode	Kilde	Tidspunkt for opfølgning	Udfører
<p>- Antallet sprogvurderinger 5 år. - Antallet af sprogvurderede der scorer under 15.</p> <p>Heraf:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antallet af børn der siger ja til en Københavnermodelplads - Antallet af børn der takker nej til en københavnermodelplads - Antallet af børn som har grunddistrikt på en modtagerskole - Antallet af børn der skoleudsættes - Antallet af børn der skal på specialskole/tages ud af rådgivningen af tværfaglige chefer - Antallet af børn til modtagelsesklasser - Antallet af børn der er fraflyttet - Antallet af børn der stadig er i rådgivning - Antallet af børn der skal på privatskole 	<p>Optælling og opgørelse</p>	<p>Sprogvurderingsresultater trækkes fra Rambøll Sprog.</p> <p>Data trækkes fra Rambøll Rådgivning</p>	<p>2014 – februar En gang om året</p>	<p>Internt</p>

Hvordan bliver vi bedre til at finde og hjælpe de "rigtige" børn	Undersøgelse af sprogvurderingsværktøj et fra 3 til 6 år.	Rambøll Sprog	2015 – januar (Data leveres af Rambøll okt. 2014.)	Eksternt
Hvordan ser skoleskiftmønsteret ud for Københavnermodelbørn i "ny skole"	Opgørelse af skoleskift Opfølgning på de københavnermodelbørn der har skiftet skole.	BUFLIS Opfølgning med skolelederne og/eller opringning til forældre	2014 – november En gang om året	Internt
Har københavnermodelbørnene i "ny skole" positive relationer blandt nye kammerater	Erfaringsopsamling med fokus på københavnermodelbørnenes trivsel med deltagelse af skoleledere på baggrund af samtaler med lærerteam og evt. med fritidshjem/KKFO	Opfølgningsmøder med skolelederne fra københavnermodelskolerne	2014 - ultimo maj En gang om året	Internt
	Andel af københavnermodelbørnene der er indskrevet i KKFO/fritidshjem i nærheden af skolen.	BUFLIS	2014 – november En gang om året	Internt

Hvordan er forældreinvolveringen og engagement blandt københavnnermodelforældrene i ”ny skole”.	Erfaringsopsamling med fokus på forældrenes deltagelse i møder og andre arrangementer	Opfølgningsmøder med skolelederne fra københavnnermodelskolerne	2014 - ultimo maj En gang om året	Internt
Har adgangen til sprogvurderinger og kompetenceforløbene givet et løft i forhold til det pædagogiske arbejde	Erfaringsopsamling med fokus på udbyttet af viden fra sprogvurderingerne og kompetenceforløbene samt den pædagogiske organisering.	Opfølgningsmøder med skolelederne fra københavnnermodelskolerne	2014 - januar	Internt
Bliver der over tid en mere jævn fordeling af børn med sproglige udfordringer i de københavnske folkeskoler	Fordelingen af sprogligt udfordrede på Københavns folkeskoler Fordelingen af tosprogede på Københavns folkeskoler	Sprogvurderingsresultater trækkes fra Rambøll Sprog. BUFLIS	2014 – november En gang om året 2014 – november En gang om året	Internt

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Pædagogisk Faglighed

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

E-mail
BS0Y@buf.kk.dk

www.kk.dk